

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη δημιουργία ευρωπαϊκής πλατφόρμας με σκοπό την ενίσχυση της συνεργασίας για την πρόληψη και την αποτροπή της αδήλωτης εργασίας»

COM(2014) 221 final — 2014/0124 (COD)

(2014/C 458/08)

Εισηγητής: ο κ. **Stefano Palmieri**

Συνεισηγήτρια: η κ. **Ana Bontea**

Στις 16 Απριλίου 2014 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στις 29 Απριλίου 2014 το Συμβούλιο αποφάσισαν να ζητήσουν τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, σύμφωνα με τα άρθρα 153 παρ. 2 και 304 της Συνθήκης για την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την

Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη δημιουργία ευρωπαϊκής πλατφόρμας με σκοπό την ενίσχυση της συνεργασίας για την πρόληψη και την αποτροπή της αδήλωτης εργασίας

COM(2014) 221 final — 2014/0124 (COD).

Το ειδικευμένο τμήμα «Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις, δικαιώματα του πολίτη», στο οποίο ανατέθηκαν οι σχετικές προπαρασκευαστικές εργασίες, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 27 Αυγούστου 2014.

Κατά την 501η σύνοδο ολομέλειας, που πραγματοποιήθηκε στις 10 και 11 Σεπτεμβρίου 2014 (συνεδρίαση της 10ης Σεπτεμβρίου), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 172 ψήφους υπέρ, 88 κατά και 22 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

Η ΕΟΚΕ:

1.1 Θεωρεί την αδήλωτη εργασία ένα πρόβλημα το οποίο, αν και σε διαφορετικό βαθμό, αφορά όλα τα κράτη μέλη και τείνει να υπονομεύσει τα ευρωπαϊκά ιδεώδη της νομιμότητας, της ασφάλειας, της αλληλεγγύης, της κοινωνικής και φορολογικής δικαιοσύνης, του ελεύθερου ανταγωνισμού στην αγορά και της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ).

1.2 Πιστεύει ότι η καταπολέμηση της αδήλωτης ή της μη δηλωμένης εργασίας, που πραγματοποιείται μέσω των κατάλληλων μέτρων πρόληψης, ελέγχου και αντιμετώπισης, αντιπροσωπεύει μια θεμελιώδη στρατηγική επιλογή που θα συμβάλει στην ανάδειξη της αδήλωτης εργασίας και στην εξασφάλιση της ανάκαμψης της ανταγωνιστικότητας του οικονομικού και κοινωνικού συστήματος της ΕΕ, σύμφωνα με τις προτεραιότητες και τις κατευθυντήριες γραμμές που θεσπίστηκαν από τη στρατηγική Ευρώπη 2020.

1.3 Επικροτεί την πρόταση δημιουργίας μιας ευρωπαϊκής πλατφόρμας για την ενίσχυση της συνεργασίας όσον αφορά την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας. Μια πρόταση σύμφωνη με τις διάφορες διακηρύξεις, μέσω των οποίων το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η ΕΟΚΕ έχουν επισημάνει —τα τελευταία χρόνια— την ανάγκη να εφαρμοστεί μια στρατηγική για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, την έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και την ενίσχυση της συνεργασίας για την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας, η οποία θα συντονίζεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο, όπου η αδήλωτη εργασία μέχρι τώρα έχει αντιμετωπιστεί με ασύμμετρο και όχι επαρκώς συντονισμένο τρόπο.

1.4 Επικροτεί την πρόταση για τη δημιουργία μιας ευρωπαϊκής πλατφόρμας με την υποχρεωτική συμμετοχή όλων των κρατών μελών (ΚΜ) και πιστεύει ότι, μέσω της κοινής και συντονισμένης συμμετοχής όλων των χωρών της ΕΕ, είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν οι διασυννοριακές πτυχές και τα προβλήματα που σχετίζονται με την παράτυπη παρουσία μη κοινοτικών αδήλωτων εργαζομένων.

1.5 Αν και αναγνωρίζει ότι η αδήλωτη εργασία και η ψευδώς δηλωμένη εργασία, συνεπώς ψευδής αυτοαπασχόληση, είναι δύο διαφορετικές έννοιες, θεωρεί σωστή την εισαγωγή της ψευδούς αυτοαπασχόλησης μεταξύ των μορφών της αδήλωτης εργασίας για την πρόληψη, την αποτροπή και την καταπολέμησή της από την πλατφόρμα, λόγω των αρνητικών της συνεπειών: i) στα δικαιώματα και στα συμφέροντα των εργαζομένων, ii) στην κανονική λειτουργία του ανταγωνισμού της ελεύθερης αγοράς, iii) στην ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων εντός της ΕΕ.

1.5.1 Ελπίζει ότι οι εργασίες της πλατφόρμας —σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες και πρακτικές— θα συμβάλουν, μέσω της αξιολόγησης των εμπειριών στα διάφορα κράτη μέλη, στην επίτευξη, μέσω του ορισμού της ψευδούς αυτοαπασχόλησης, μιας αποτελεσματικής στρατηγικής για την καταπολέμηση του φαινομένου.

1.6 Αν και συμφωνεί πλήρως με τα καθήκοντα και τις λειτουργίες της πλατφόρμας, πιστεύει ότι η εντολή θα μπορούσε να διευρυνθεί και να συμπεριλάβει τη δυνατότητα διατύπωσης συστάσεων σχετικά με τους κανονισμούς, τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε επίπεδο των επιμέρους κρατών μελών, ούτως ώστε να εξασφαλισθεί η εφαρμογή μιας αποτελεσματικότερης στρατηγικής (προτείνοντας, για παράδειγμα, την ενίσχυση των δραστηριοτήτων διασυνοριακής συνεργασίας στις επιθεωρήσεις ελέγχου και στις δράσεις αντιμετώπισης).

1.7 Πιστεύει ότι στον ορισμό του εθνικού σημείου επαφής από τα ΚΜ πρέπει υποχρεωτικά να περιλαμβάνονται οι κοινωνικοί εταίροι και να κληθούν οι αντιπροσωπευτικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών —που έχουν αναπτύξει μια ειδική γνώση του φαινομένου της αδήλωτης εργασίας— να εξασφαλίσουν πραγματική προστιθέμενη αξία στο πλαίσιο της στρατηγικής για την καταπολέμηση του φαινομένου.

1.7.1 Κρίνει σκόπιμο οι συνεδριάσεις της ευρωπαϊκής πλατφόρμας να είναι επαρκώς προετοιμασμένες, μέσω προπαρασκευαστικών και ενημερωτικών συνεδριάσεων προκειμένου να καθίσταται δυνατή η διάδοση των αποτελεσμάτων των εργασιών της πλατφόρμας (εξασφαλίζοντας πλήρη διαφάνεια των δραστηριοτήτων της).

1.8 Πιστεύει ότι στις παρεμβάσεις για την πρόληψη και την αποτροπή της αδήλωτης εργασίας θα πρέπει να συνδυάζονται διαφορετικά εργαλεία, συμπληρώνοντας ελέγχους και κυρώσεις με μέτρα έξυπνης νομοθεσίας, ώστε να εξασφαλιστεί ένα σταθερό και προβλέψιμο νομικό πλαίσιο. Κρίνεται σκόπιμο να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος και το κόστος εφαρμογής των κανόνων, να αποφευχθεί η υπερβολική φορολόγηση της εργασίας, η χρήση αποδοτικών και μη καταπιεστικών μέτρων, να ενθαρρυνθούν οι εργοδότες να δηλώνουν τους εργαζομένους τους και να συμμορφώνονται στο νόμο, μεταξύ άλλων μέσω φορολογικών κινήτρων και απλοποιημένων συστημάτων πληρωμών των φόρων και των κοινωνικών εισφορών και να θεσπιστούν φορολογικές ελαφρύνσεις για την ενθάρρυνση της ανάδειξης της αδήλωτης εργασίας.

1.9 Στο πλαίσιο της στρατηγικής που χάραξε η ΕΕ για την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας, η ΕΟΚΕ, κατά τη διάρκεια αυτών των ετών, έχει καταβάλει διαρκείς προσπάθειες για την προώθηση και την ενθάρρυνση της ανταλλαγής μέσων, πολιτικών και βέλτιστων πρακτικών για την καταπολέμηση της παραοικονομίας, με παρεμβάσεις τόσο στους οικονομικούς παράγοντες όσο και στο πολιτιστικό και κοινωνικό πλαίσιο. Για τον λόγο αυτό, η ΕΟΚΕ αναμένει, κατά την εφαρμογή της πλατφόρμας, να αναγνωρισθεί επισήμως ο ρόλος της και να συγκαταλέγεται μεταξύ των παρατηρητών της πλατφόρμας.

1.10 Θεωρεί ότι, στο πλαίσιο της ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης, πρέπει να ενισχυθεί η δυνατότητα συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών, ιδίως μέσω της κοινής δράσης της ΕΟΚΕ και των εθνικών Οικονομικών και Κοινωνικών Επιτροπών στο πλαίσιο των δράσεων που διεξάγονται από την διευθύνουσα επιτροπή της στρατηγικής Ευρώπη 2020 και άλλους φορείς εντός της ΕΟΚΕ.

1.11 Ελπίζει ότι, στο εσωτερικό της πλατφόρμας, θα αναγνωρισθεί ο ρόλος που μπορούν να διαδραματίσουν:

- η Eurostat, με την ανάλυση των εκτιμήσεων προκειμένου να καταστεί δυνατός ο προσδιορισμός του μεγέθους και της δυναμικής της παραοικονομίας και της αδήλωτης εργασίας στην ΕΕ·
- το Eurofound στην προετοιμασία μιας διαδραστικής βάσης δεδομένων των ορθών πρακτικών των παρεμβάσεων για την καταπολέμηση της παραοικονομίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο·
- ο ΟΟΣΑ για την παροχή τεχνικής υποστήριξης όσον αφορά την κατανόηση του φαινομένου.

1.12 Κρίνει σκόπιμο να εφοδιαστεί η πλατφόρμα με ένα σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης μέσω ενός μηχανισμού «ειδικών» δεικτών και εξωτερικών αξιολογητών στην Επιτροπή.

2. Το φαινόμενο της αδήλωτης ή μη δηλωμένης εργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση

2.1 Σε επίπεδο ΕΕ, με τον όρο «αδήλωτη εργασία» νοούνται «όλες οι αμειβόμενες δραστηριότητες που είναι νόμιμες ως προς τη φύση τους, αλλά δεν δηλώνονται στις δημόσιες αρχές, λαμβανομένων υπόψη των διαφορετικών κανονιστικών ρυθμίσεων που εφαρμόζονται στα διάφορα κράτη μέλη»⁽¹⁾. Στην περίπτωση αυτή εμπίπτει και η ψευδώς δηλωμένη εργασία ή ψευδής αυτοαπασχόληση, δηλαδή όταν ο εργαζόμενος δηλώνεται επίσημα ως αυτοαπασχολούμενος βάσει σύμβασης παροχής υπηρεσιών, αλλά η εργασία που εκτελεί πληροί όλα τα κριτήρια που θεσπίζονται από την εθνική νομοθεσία και πρακτική για να χαρακτηριστεί μισθωτή δραστηριότητα⁽²⁾.

⁽¹⁾ COM(2007) 628.

⁽²⁾ COM(2014) 221 final.

2.2 Η αδήλωτη εργασία και η ψευδώς δηλωμένη αυτοαπασχόληση είναι διαφορετικές πτυχές ενός φαινομένου που έχει αρνητικό αντίκτυπο στα δικαιώματα και τα συμφέροντα των εργαζομένων, στην κανονική λειτουργία του ανταγωνισμού στην ελεύθερη αγορά και στην ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η συμπερίληψη της ψευδούς αυτοαπασχόλησης, στις μορφές της αδήλωτης εργασίας που πρέπει να καταπολεμηθούν με την πλατφόρμα, είναι απολύτως συνεπής, δεδομένου ότι πρόκειται για είδη παρατυπιών που αυξάνονται σε σχέση με την τριτογενεοποίηση της αδήλωτης εργασίας, που καθορίζουν για τους εργαζόμενους τους όρους στέρξης δικαιωμάτων και εγγυήσεων, παρόμοιους με εκείνους που χαρακτηρίζουν την αδήλωτη εργασία ⁽³⁾.

2.2.1 Όπως έχει ήδη επισημάνει η ΕΟΚΕ ⁽⁴⁾, επί του παρόντος δεν υπάρχει ενιαίος ορισμός της κατηγορίας της αυτοαπασχόλησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ως εκ τούτου, κάθε αρμόδια αρχή αναφέρεται στο εθνικό κανονιστικό πλαίσιο με αποτέλεσμα να καθίσταται δύσκολη η εφαρμογή μιας στρατηγικής για την καταπολέμηση του φαινομένου της ψευδούς αυτοαπασχόλησης —σε ευρωπαϊκό επίπεδο— ιδίως στο πλαίσιο της διασυννοριακής εργασίας.

2.2.2 Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΟΚΕ έχει ήδη αποφανθεί υπέρ της δυνατότητας αξιολόγησης των διαφόρων εμπειριών στα διάφορα κράτη μέλη, προκειμένου να εξαχθούν συμπεράσματα και να διατυπωθούν συστάσεις για μια αποτελεσματική στρατηγική για την καταπολέμηση της ψευδούς αυτοαπασχόλησης ή της ψευδώς δηλωμένης εργασίας. Στη γνωμοδότηση «Κατάχρηση του καθεστώτος των αυτοαπασχολούμενων» ⁽⁵⁾, η ΕΟΚΕ τόνιζε την ανάγκη ύπαρξης αξιόπιστων νομοθετικών ρυθμίσεων, με τον ορισμό των ψευδώς αυτοαπασχολούμενων με στόχο την προστασία των αυτοαπασχολούμενων και των πολύ μικρών επιχειρήσεων από τους κινδύνους του αθέμιτου ανταγωνισμού στις αγορές.

2.2.2.1 Η θέση αυτή είναι συνεπής με ό,τι έχει ήδη εκφράσει το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο, προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία των αγορών και η ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, αν και επισημαίνει την αρμοδιότητα των ΚΜ όσον αφορά τον ορισμό των εργαζομένων και των αυτοαπασχολούμενων, έχει δώσει κατευθυντήριες γραμμές για τον βασικό ορισμό τους —μέσω προτύπων— προκειμένου να εξασφαλιστεί την ομοιόμορφη εφαρμογή των διατάξεων των Συνθηκών ⁽⁶⁾.

2.2.2.2 Η ΕΟΚΕ φρονεί πως μέσω αυτών των κατευθύνσεων, ο κοινωνικοοικονομικός ρόλος της αυτοαπασχόλησης θα ενισχυθεί περαιτέρω, καθώς σε αυτήν την κατηγορία θα εντάσσονται πλέον μόνον οι πραγματικά αυτοαπασχολούμενοι. Έτσι θα γίνεται σεβαστό το νομικό καθεστώς του αυτοαπασχολούμενου για όσους επιλέγουν αυτοβούλως να παρέχουν την εργασία τους ως αυτοαπασχολούμενοι. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΟΚΕ αρκείται στην απλή υποβολή υποδείξεων προς τα ΚΜ, προτείνοντας αποδεδειγμένα θετικά πρότυπα.

2.3 Στην ετερογένεια και στην πολυπλοκότητα του φαινομένου της αδήλωτης ή ψευδώς δηλωμένης εργασίας εντάσσονται πολλά και διαφορετικά άτομα: εργαζόμενοι που δεν καλύπτονται από την κοινωνική ασφάλιση ή είναι χωρίς σύμβαση ή αμείβονται εν μέρει «εκτός μισθολογίου», συμβοηθούμενα μέλη της οικογένειας, εργαζόμενοι οι οποίοι δεν δηλώνουν τη δεύτερη εργασία, αυτοαπασχολούμενοι οι οποίοι επιλέγουν να μην τακτοποιηθούν νομικά, ψευδοαυτοαπασχολούμενοι, παράνομοι μετανάστες οι οποίοι πραγματοποιούν αδήλωτη εργασία, εργαζόμενοι τρίτων χωρών που πραγματοποιούν υπεργολαβίες για ΚΜ της ΕΕ χωρίς να τηρούν τα ελάχιστα πρότυπα της αξιοπρεπούς εργασίας ⁽⁷⁾. Αυτή η ανομοιογένεια δυσχεραίνει την προσέγγιση της αδήλωτης εργασίας και απαιτεί ειδικές στρατηγικές.

2.4 Η αδήλωτη εργασία αποτελεί ένα πρόβλημα το οποίο αφορά όλα τα κράτη μέλη και είναι ένα φαινόμενο που τείνει να υπονομεύσει τα ευρωπαϊκά ιδεώδη της νομιμότητας, της ασφάλειας, της αλληλεγγύης, της κοινωνικής και φορολογικής δικαιοσύνης, του ελεύθερου ανταγωνισμού στην αγορά και της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων στην ΕΕ.

2.4.1 Η ανάγκη να αντιμετωπιστεί σοβαρά η αδήλωτη εργασία προκύπτει από τις πολλαπλές συνέπειες τόσο στις επιχειρήσεις και στους εργαζόμενους, όσο και στον δημόσιο προϋπολογισμό:

— ο ανταγωνισμός μεταξύ επιχειρήσεων στρεβλώνεται, λόγω του αθέμιτου ανταγωνισμού μεταξύ όσων σέβονται τους κανόνες και όσων δεν τους σέβονται, με τη διατήρηση δραστηριοτήτων που ενδεχομένως να είναι εκτός αγοράς· δημιουργείται εξάλλου μια δυναμική αναποτελεσματικότητας, όταν οι επιχειρήσεις δεν αναπτύσσονται για να παραμείνουν αδήλωτες ούτε διαθέτουν κατάλληλη πρόσβαση στην πίστωση και ούτε μπορούν να έχουν πρόσβαση στις ευκαιρίες που παρέχουν οι δημόσιες συμβάσεις·

⁽³⁾ Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (2013) *Τα δικαιώματα κοινωνικής ασφάλισης των οικονομικά εξαρτημένων αυτοαπασχολούμενων εργαζομένων*. Study; Floren, B. (2013), *False self-employment in the EU — A comparison between the Netherlands and the UK*, Tilburg University.

⁽⁴⁾ CES2063-2012_00_00_TRA_PA.

⁽⁵⁾ EE C 161, 6.6.2013, σ. 14-19.

⁽⁶⁾ Όπως επισημαίνεται στην προαναφερθείσα μελέτη Floren, B. (2013), η απόφαση του Δικαστηρίου (CGE) C-66/85 Απόφαση της 03/07/1986, Deborah Lawrie-Blum κατά Land Baden-Württemberg, όριζε τον εργαζόμενο ως: «το πρόσωπο που παρέχει, κατά τη διάρκεια ορισμένου χρόνου, προς ένα άλλο πρόσωπο και υπό τη διεύθυνση αυτού του τελευταίου, υπηρεσίες έναντι των οποίων λαμβάνει αμοιβή». Ο ορισμός αυτός που έγινε αποδεκτός σε πρόσφατες αποφάσεις του Δικαστηρίου (Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-22/08 και C-23/08, Αθανάσιος Βάτσουρας και Josif Kouratantze κατά Arbeitsgemeinschaft (ARGE) Nürnberg 900; C-268/99 Απόφαση της 20/11/2001, Janý κ.ά.) καθόριζε σιωπηρά τις προϋποθέσεις για τον προσδιορισμό/αποκλεισμό και της αυτοαπασχόλησης. Προς απόδειξη τούτου αναφέρεται ότι στην προαναφερθείσα απόφαση C-268/99 το Δικαστήριο όριζε σαφώς ότι «το γεγονός ότι ένα πρόσωπο παρέχει κατά τη διάρκεια ορισμένου χρόνου, προς άλλο πρόσωπο και υπό τη διεύθυνση αυτού του τελευταίου, υπηρεσίες έναντι των οποίων λαμβάνει αμοιβή, πρέπει να χαρακτηρίζεται ως μη μισθωτή δραστηριότητα».

⁽⁷⁾ European Commission (2014), *Undeclared work in the EU*. Ειδικό Ευρωβαρόμετρο 402, A.T. Kearney, VISA, Schneider, F., (2013) *The Shadow Economy in Europe*.

- οι εργαζόμενοι υπόκεινται σε συνθήκες ανασφάλειας όσον αφορά τη σωματική τους ακεραιότητα, το εισόδημα, την εργασία και την κοινωνική τους ασφάλιση, με συνέπειες, όχι μόνο από ηθική άποψη, στην αξιοπρέπειά τους, αλλά και από επαγγελματική άποψη, εφόσον δεν έχουν τη δυνατότητα συνεχούς κατάρτισης, επαγγελματικής επανεκπαίδευσης, αναβάθμισης των καθηκόντων, των διαδικασιών παραγωγής και των προϊόντων·
- τα δημόσια οικονομικά υφίστανται στέρηση εσόδων, με αποτέλεσμα τη μείωση των φορολογικών εσόδων και των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης (tax gap) και την άνιση κατανομή του κόστους των δημόσιων υπηρεσιών και του κράτους πρόνοιας (free-riding).

2.4.2 Σήμερα, το φαινόμενο της αδήλωτης εργασίας απαντάται εντός της ΕΕ, με διαφορετικό βαθμό έντασης σε διάφορους τομείς: στη γεωργία, στις κατασκευές, στη βιοτεχνία (κλωστοϋφαντουργία, ένδυση, υπόδηση, κλπ), στο λιανικό εμπόριο, στον ξενοδοχειακό τομέα, στον τομέα εστίασης, στις υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής, στις υπηρεσίες φροντίδας προσώπων και στις υπηρεσίες για ιδιωτικά νοικοκυριά⁽⁸⁾.

2.5 Οι εκτιμήσεις της αδήλωτης εργασίας ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό και η στατιστική ποσοτικοποίηση του φαινομένου σε επίπεδο ΕΕ είναι εξαιρετικά πολύπλοκη. Τα αποτελέσματα που προκύπτουν, ακόμη και από τις πλέον πρόσφατες έρευνες⁽⁹⁾, επισημαίνουν το πρόβλημα αυτό. Αυτή η αδιαφάνεια προφανώς αντικατοπτρίζει άμεσα την ικανότητα να τεθούν σε εφαρμογή αποτελεσματικές παρεμβάσεις που να απαιτούν στοχευμένες δράσεις με τομεακές παραλλαγές.

2.5.1 Σε πρόσφατη μελέτη του Eurofound, το 18,6 % του δείγματος που ερωτήθηκε στα 27 κράτη μέλη της ΕΕ φαίνεται να έχει ασκήσει —το 2008— αδήλωτη εργασία⁽¹⁰⁾. Από αυτό το ποσοστό: το 31,3 % ήταν υπάλληλοι που έλαβαν μέρος των μισθών τους «εκτός μισθολογίου» χωρίς να έχει δηλωθεί από τους ίδιους τους εργοδότες (συνήθως περίπου το ένα τέταρτο του μισθού τους)· το 14,4 % ήταν εντελώς μη δηλωμένοι εργαζόμενοι· το 14,4 % ήταν μη δηλωμένοι αυτοαπασχολούμενοι εργαζόμενοι· το 39,7 % αφορούσε παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών μεταξύ ανθρώπων με οικογενειακούς, κοινωνικούς, φιλικούς δεσμούς κλπ. Σύμφωνα με την τελευταία έρευνα του Ευρωβαρόμετρου⁽¹¹⁾ το 2013⁽¹²⁾, μόνο το 4 % των ερωτηθέντων παραδέχθηκε ότι ασκούσε αδήλωτη εργασία. Ωστόσο, το 11 % δήλωσε ότι, το προηγούμενο έτος, αγόρασε εμπορεύματα ή υπηρεσίες για τα οποία είχε βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι ήταν προϊόν αδήλωτης εργασίας. Καταγράφονται σημαντικές αποκλίσεις εντός της ΕΕ⁽¹³⁾.

2.5.2 Μέχρι στιγμής, επικρατεί αβεβαιότητα όσον αφορά τη δυναμική της αδήλωτης εργασίας στη συγκυρία κρίσης. Το φαινόμενο αυτό είναι πιθανό να επιδεινωθεί στους τομείς των επιχειρήσεων και σε τύπους απασχόλησης όπου ήδη υπάρχει και να επεκταθεί σε άλλους (για παράδειγμα, με την ανάπτυξη των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας)⁽¹⁴⁾.

2.6 Η διαδικασία της παγκοσμιοποίησης και οι κοινωνικές και δημογραφικές αλλαγές δημιουργούν εξάλλου περισσότερο χώρο για την παραοικονομία και την αδήλωτη εργασία, και για τον λόγο αυτό οι πολιτικές καταπολέμησης πρέπει να είναι σε θέση να εξελιχθούν αναλόγως. Στο πλαίσιο αυτό, η δυνατότητα παρέμβασης των επιμέρους χωρών είναι σαφώς περιορισμένη. Τούτο είναι ιδιαίτερα εμφανές στις διακρατικές πτυχές της αδήλωτης εργασίας.

2.7 Η συμμετοχή των μη νόμιμων μεταναστών στην αδήλωτη εργασία είναι ένα σοβαρό πρόβλημα που πρέπει να αντιμετωπιστεί ως μέρος της συνολικής στρατηγικής για την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης. Για πολλούς μη νόμιμους μετανάστες η αδήλωτη εργασία είναι μια υποχρεωτική κατάσταση που συνιστά στρατηγική επιβίωσης. Εξάλλου, η αδήλωτη εργασία μπορεί να λειτουργήσει ως κινητήρια δύναμη της παράνομης μετανάστευσης.

3. Γενικές παρατηρήσεις

3.1 Η απόφαση για τη δημιουργία μιας ευρωπαϊκής πλατφόρμας είναι το αποτέλεσμα μιας μακράς διαδικασίας συνειδητοποίησης της σοβαρότητας του προβλήματος και μιας προσεκτικής ανάλυσης που ξεκίνησαν τα βασικά ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα⁽¹⁵⁾.

3.2 Η πρόταση για τη δημιουργία μιας ευρωπαϊκής πλατφόρμας με την υποχρεωτική συμμετοχή όλων των κρατών μελών πρέπει να θεωρηθεί μια ορθή πρωτοβουλία της ΕΕ, εφόσον η αδήλωτη εργασία είναι σήμερα ένα πρόβλημα που αφορά, αν και με διαφορετικά επίπεδα έντασης αλλά με κοινά χαρακτηριστικά, όλα τα κράτη μέλη.

⁽⁸⁾ European Commission (2014), op.cit.; European Commission (2013), *Employment and social developments in Europe*; Hazans, Mihails (2011), *Informal workers across Europe: evidence from 30 European countries*, World Bank; Koettl, Johannes, Packard, Truman, Montenegro, Claudio E. (2012), *In from the shadow: integrating Europe's informal labor*, Washington, DC: World Bank.

⁽⁹⁾ Βλέπε ιδιαίτερα: Eurofound (2013), *Η αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας σε 27 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη Νορβηγία: Προσεγγίσεις και μέτρα από το 2008*, Eurofound (2013) [β] *Αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας στην Κροατία και τέσσερις υποψήφιες προς ένταξη στην ΕΕ χώρες*, Ειδικό ευρωβαρόμετρο 402, *Η αδήλωτη εργασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση*, Μάρτιος 2014.

⁽¹⁰⁾ Eurofound (2013) [β].

⁽¹¹⁾ Όλα τα αριθμητικά στοιχεία προκύπτουν από άμεσες έρευνες, οι οποίες βασίστηκαν σε προσωπικές συνεντεύξεις με πολίτες της ΕΕ. Αυτό σημαίνει ότι η ευαισθητοποίηση, οι ορισμοί σε εθνικό επίπεδο, η διαφάνεια της αδήλωτης εργασίας και η εμπιστοσύνη στον ερωτώντα είναι σημαντικοί παράγοντες για τους πολίτες ώστε να μπορέσουν να δηλώσουν αν άσκησαν ή επωφεληθήκαν από αδήλωτη εργασία.

⁽¹²⁾ Ειδικό ευρωβαρόμετρο 402, «Αδήλωτη εργασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση», 2013.

http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_402_en.pdf

⁽¹³⁾ COM(2014) 221 final.

⁽¹⁴⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2013, όπως προαναφέρθηκε.

⁽¹⁵⁾ Βλέπε τα ακόλουθα έγγραφα: COM(2010) 2020, COM(2012) 173, απόφαση 2010/707/UE του Συμβουλίου της 21ης Οκτωβρίου 2010, ψήφισμα της 14ης Ιανουαρίου 2014 που υιοθέτησε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο 2013/2112(INI)-14/01/2014.

3.2.1 Η σημασία της δημιουργίας αυτής της μορφής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών ενισχύεται επίσης από την ανάγκη να εξασφαλιστεί ο σεβασμός και η προστασία: των ευρωπαϊκών ιδεωδών της αλληλεγγύης και της κοινωνικής δικαιοσύνης· του ανταγωνισμού της ελεύθερης αγοράς· των θεμελιωδών αρχών της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων εντός της ΕΕ, αλλά και των θεμάτων που σχετίζονται με τις διασυνοριακές πτυχές της αδήλωτης εργασίας και τις προκλήσεις που συνδέονται με την κινητικότητα του εργατικού δυναμικού.

3.2.2 Η δημιουργία της πλατφόρμας θα εξασφαλίσει μεγαλύτερο συντονισμό μεταξύ των διαφόρων επιτροπών και ομάδων εργασίας που υπάρχουν στα κράτη μέλη, συμπληρώνοντας έτσι ένα κενό σε επίπεδο της ΕΕ, όπου η αδήλωτη εργασία έχει μέχρι στιγμής αντιμετωπιστεί με ασύμμετρο και μη επαρκώς συντονισμένο τρόπο.

3.2.3 Η από κοινού και συντονισμένη συμμετοχή όλων των χωρών της ΕΕ, είναι απαραίτητη προκειμένου να ενισχυθεί η δέσμευση για την καταπολέμηση των διαφόρων μορφών της αδήλωτης εργασίας (συμπεριλαμβανομένης της ψευδούς αυτοαπασχόλησης), καθώς και για την αντιμετώπιση διασυνοριακών ζητημάτων και προβλημάτων που σχετίζονται με την παράτυπη παρουσία μη δηλωμένων εργαζομένων από τρίτες χώρες χωρίς χαρτιά.

3.3 Πρέπει να αξιολογηθεί θετικά το γεγονός ότι η πρόταση για την ευρωπαϊκή πλατφόρμα συμμορφώνεται και θα πρέπει να συνεχίσει να συμμορφώνεται πλήρως με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας που ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

3.3.1 Οι δράσεις για την πρόληψη και την αποτροπή της αδήλωτης εργασίας παραμένουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Οι μη ποινικές κυρώσεις (διοικητικές και μη) επιβάλλονται στη βάση της αρχής της νομιμότητας, σύμφωνα με τη διαδικασία και τις νομοθετικές πράξεις που ισχύουν σε κάθε κράτος.

3.4 Η καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας αποτελεί θεμελιώδη στρατηγική επιλογή για την ΕΕ. Μέσω αυτής της στρατηγικής, ενδέχεται να καταστεί δυνατή η ανάδειξη της αδήλωτης εργασίας —βασικός παράγοντας οικονομικής ανάπτυξης— προκειμένου να εξασφαλιστεί η ανάκαμψη της ανταγωνιστικότητας του οικονομικού και κοινωνικού συστήματος της ΕΕ σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της στρατηγικής Ευρώπη 2020.

3.5 Οι δράσεις για την πρόληψη και την αποτροπή της αδήλωτης εργασίας πρέπει να επικεντρώνονται στις πραγματικές αιτίες του φαινομένου αυτού και στην ανάγκη συνδυασμού των μέσων για την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας —μέσω ελέγχων και κυρώσεων που να αποσκοπούν στην καταπολέμηση των αθέμιτων, άδικων και μη δηλωμένων εμπορικών πρακτικών— με έξυπνα ρυθμιστικά μέτρα ώστε να εξασφαλιστεί ένα σταθερό και προβλέψιμο νομικό πλαίσιο.

3.5.1 Ενδείκνυται να δημιουργηθεί ένα ευνοϊκό περιβάλλον για τις επιχειρήσεις και τους εργαζομένους στο οποίο να μειωθεί το κόστος εφαρμογής των κανόνων, να μεταρρυθμιστούν και να απλοποιηθούν οι διοικητικές και δημοσιονομικές διαδικασίες, να βελτιωθούν οι νομοθετικές διατάξεις για την εργασία και την ασφάλεια στον χώρο εργασίας για την εποχική και περιστασιακή απασχόληση και για τις νέες μορφές εργασίας.

3.5.2 Σημαντικό ρόλο στη δράση για την πρόληψη και την αποτροπή της αδήλωτης εργασίας μπορούν να διαδραματίσουν οι φορολογικές πολιτικές διευκόλυνσης με την εισαγωγή φορολογικών κινήτρων που να πρωτοδοτούν συμπεριφορές σεβασμού των κανόνων και ανάδειξης της αδήλωτης εργασίας συμπεριλαμβανομένης της οικιακής εργασίας και των υπηρεσιών φροντίδας προσώπων.

3.6 Με τη δημιουργία της ευρωπαϊκής πλατφόρμας πρέπει να αποφευχθούν επικαλύψεις με υφιστάμενες πρωτοβουλίες και μορφές συνεργασίας, καθώς και αναποτελεσματικές και συνεπώς περιττές υποχρεώσεις υποβολής δήλωσης για την επίλυση του προβλήματος.

4. Ειδικές παρατηρήσεις

4.1 Δεδομένου του πλαισίου γνώσης των διαστάσεων και της δυναμικής της αδήλωτης εργασίας, το οποίο φαίνεται συχνά ανεπαρκές, είναι σαφές ότι η δράση των εθνικών αρχών επιβολής του νόμου θα ενισχυθεί με τη συμβολή της άμεσης γνώσης που έχουν οι κοινωνικοί εταίροι, καθώς και οι οργανώσεις των ΜΜΕ, τα ελεύθερα επαγγέλματα, η κοινωνική οικονομία, και, γενικότερα, οι φορείς που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών. Αυτή η ροή πληροφοριών είναι, στην πράξη, η καλύτερη εγγύηση για τον προσανατολισμό των εργασιών της πλατφόρμας κατά τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο.

4.2 Κατά τον ορισμό του εθνικού σημείου επαφής τα ΚΜ θα πρέπει υποχρεωτικά να ζητήσουν τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και να προσκαλέσουν τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, που διαδραματίζουν καθοριστικής σημασίας ρόλο, στην εθνική δράση καταπολέμησης της αδήλωτης εργασίας.

4.2.1 Είναι σημαντικό οι συνεδριάσεις της ευρωπαϊκής πλατφόρμας να είναι κατάλληλα προετοιμασμένες σε κάθε ΚΜ —μέσω μιας προπαρασκευαστικής συνεδρίασης— και στη συνέχεια να ακολουθεί μια εθνική συνεδρίαση με την οποία να διαδίδονται τα αποτελέσματα των εργασιών της πλατφόρμας.

4.3 Η ΕΟΚΕ έχει υπογραμμίσει την ανάγκη να ενισχυθεί η καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας «με τη συστηματική ανταλλαγή πληροφοριών, δεδομένων και αξιολογήσεων, σε ενωσιακό επίπεδο, έτσι ώστε να καταστεί πραγματικότητα η συμμετοχή και η συνεργασία των εμπλεκόμενων αρμόδιων αρχών και των κοινωνικών εταίρων»⁽¹⁶⁾.

4.3.1 Η ΕΟΚΕ έχει καταβάλει διαρκείς προσπάθειες για την προώθηση και την ενθάρρυνση της ανταλλαγής μέσων, πολιτικών και βέλτιστων πρακτικών για την καταπολέμηση της παραοικονομίας, με παρεμβάσεις τόσο στους οικονομικούς παράγοντες όσο και στο πολιτιστικό και κοινωνικό πλαίσιο. Για τον λόγο αυτό, κατά την εφαρμογή της πλατφόρμας η ΕΟΚΕ ζητεί να αναγνωρισθεί επισήμως ο ρόλος της και κατά συνέπεια να συμπεριληφθεί στους παρατηρητές της πλατφόρμας.

4.4 Η δράση ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης, που προβλέπεται στην πλατφόρμα αποτελεί σημαντική ευκαιρία ώστε να ενισχυθεί η δράση πρόληψης, μείωσης και καταπολέμησης του φαινομένου της παραοικονομίας όλων των κρατών μελών. Στο πλαίσιο αυτό δεν πρέπει να υποτιμηθεί η δυνατότητα συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών ιδίως μέσω της κοινής δράσης της ΕΟΚΕ και των εθνικών Οικονομικών και Κοινωνικών Επιτροπών στο πλαίσιο των δράσεων που διεξάγονται από την διευθύνουσα επιτροπή της στρατηγικής Ευρώπη 2020 και άλλους φορείς της ΕΟΚΕ.

4.4.1 Οι ενέργειες των εθνικών αρχών έχουν αποδειχθεί ανεπαρκείς όσον αφορά την πρόληψη, την ενημέρωση και την παροχή συμβουλών⁽¹⁷⁾, και είναι σημαντικό να συζητηθούν μέτρα τέτοιου τύπου στο πλαίσιο της πλατφόρμας, μέσω κοινών δράσεων όπως οι ευρωπαϊκές εκστρατείες που προβλέπονται εξάλλου στο άρθρο 4 παρ. εδ. 1 θ).

4.5 Η ΕΟΚΕ συμφωνεί πλήρως με τον ορισμό των λειτουργιών και των καθηκόντων της πλατφόρμας. Η ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών, καθώς και η ανάπτυξη αναλύσεων, ερευνών και δεξιοτήτων (μέσω κοινών μαθημάτων κατάρτισης), είναι σίγουρα το πρώτο βήμα στην υλοποίηση συντονισμένων διακρατικών επιχειρησιακών δράσεων. Εν προκειμένω, η ΕΟΚΕ συμφωνεί να διευρυνθεί η εντολή της πλατφόρμας προκειμένου να μπορεί να διατυπώνει συστάσεις σχετικά με τους κανονισμούς, τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε επίπεδο των επιμέρους κρατών μελών, ούτως ώστε να εξασφαλισθεί η εφαρμογή μιας αποτελεσματικότερης στρατηγικής καταπολέμησης (προτείνοντας, για παράδειγμα, την ενίσχυση των δραστηριοτήτων διασυνοριακής συνεργασίας κατά τις επιθεωρήσεις ελέγχου και αντιμετώπισης).

4.6 Όπως έχει ήδη διατυπωθεί σε προηγούμενη γνωμοδότηση, η πλατφόρμα θα πρέπει να συμβάλλει στην ποσοτική και την ποιοτική αξιολόγηση: i) του φαινομένου της αδήλωτης εργασίας (έντονα ετερογενούς στα διάφορα κράτη μέλη), ii) των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεών τους, οι οποίες με τη σειρά τους επηρεάζουν με διαφορετικούς τρόπους τα κράτη μέλη λόγω διαφορετικών διαρθρωτικών όρων και πλαισίων, iii) της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων καταπολέμησης στο εσωτερικό των κρατών μελών.

4.6.1 Εν προκειμένω είναι σημαντική η δημιουργία της πλατφόρμας όπως είναι εξίσου επιθυμητό τόσο η Eurostat όσο και το Eurofound να μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στο πλαίσιο της πλατφόρμας.

- Η Eurostat θα μπορούσε να παρέχει τεχνική υποστήριξη για την επίλυση των μεθοδολογικών προβλημάτων σχετικά με τις μέχρι στιγμής ελλείψεις και μη κοινές εκτιμήσεις για το μέγεθος και την εξέλιξη της παραοικονομίας και της αδήλωτης εργασίας.
- Το Eurofound θα μπορούσε να αναπτύξει —προκειμένου να υποστηρίξει το έργο της πλατφόρμας— την υφιστάμενη βάση δεδομένων που διαθέτει σε μια διαδραστική τράπεζα γνώσεων (Interactive knowledge bank) των ορθών πρακτικών των παρεμβάσεων για την καταπολέμηση της παραοικονομίας.

4.7 Ο ΟΟΣΑ εδώ και πολλά χρόνια έχει αναπτύξει μια ειδική εμπειρογνωμοσύνη για την αδήλωτη εργασία⁽¹⁸⁾ και για τον λόγο αυτό, η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι θα πρέπει να κληθεί να συμμετάσχει στην ευρωπαϊκή πλατφόρμα, ως παρατηρητής.

4.8 Είναι σκόπιμο η παρακολούθηση της δράσης της πλατφόρμας, πέρα από το να είναι συνεχής —και να μην περιορίζεται σε μια εξέταση ανά τετραετία— να εξασφαλίζει μια πραγματική συμμετοχή των εξωτερικών αξιολογητών στην επιλογή των δεικτών αποτελεσμάτων και επιπτώσεων καθώς και στη φάση της αξιολόγησης του προγράμματος της πλατφόρμας.

Βρυξέλλες, 10 Σεπτεμβρίου 2014

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Henri MALOSSE

⁽¹⁶⁾ ΕΕ C 177, 11.6.2014, σ. 9-14.

⁽¹⁷⁾ Στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2014 οι ακόλουθες χώρες έλαβαν ειδικές συστάσεις να προβούν σε παρεμβάσεις όσον αφορά την καταπολέμηση του φαινομένου της αδήλωτης εργασίας: Βουλγαρία, Κροατία, Ουγγαρία, Ιταλία, Λετονία, Ρουμανία και Ισπανία.

⁽¹⁸⁾ ΟΟΣΑ, 2002, *Μετρώντας την παραοικονομία — Εγχειρίδιο*, ΟΟΣΑ, 2014, *Η παραοικονομία στο σύστημα των εθνικών λογαριασμών*, Gyomai, G., van de Ven, P., Statistics Brief, n. 18.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

στη Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Οι ακόλουθες τροπολογίες, οι οποίες συγκέντρωσαν τουλάχιστον το ένα τέταρτο των εκπεφρασμένων ψήφων, απορρίφθηκαν κατά τη διεξαγωγή της συζήτησης:

Σημείο 1.5

Να τροποποιηθεί ως εξής:

«Η ΕΟΚΕ, αν και αναγνωρίζει σημειώνει ότι η αδήλωτη εργασία και η ψευδώς δηλωμένη εργασία, συνεπώς ψευδής αυτοαπασχόληση, είναι δύο διαφορετικές έννοιες, θεωρεί σωστή την εισαγωγή της ψευδούς αυτοαπασχόλησης μεταξύ των μορφών της αδήλωτης εργασίας για την πρόληψη, την αποτροπή και την καταπολέμησή της από την πλατφόρμα, λόγω των αρνητικών της συνεπειών: i) στα δικαιώματα και στα συμφέροντα των εργαζομένων, ii) στην κανονική λειτουργία του ανταγωνισμού της ελεύθερης αγοράς, iii) στην ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όπως έχει υπογραμμίσει ήδη η ΕΟΚΕ στο παρελθόν⁽¹⁾, “χρειάζονται περισσότερο αξιόπιστα στοιχεία” για το ζήτημα. Συνέστησε δε “να αποτελέσει η διευθέτηση των συγκεκριμένων προβλημάτων των αυτοαπασχολούμενων αντικείμενο εξέτασης στο πλαίσιο του κοινωνικού διαλόγου – τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο– και να παρασχεθεί στις οργανώσεις εκπροσώπησης των συμφερόντων τους δυνατότητα συμμετοχής στον κοινωνικό διάλογο”.»

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας:

Υπέρ: 107

Κατά: 153

Αποχές: 12

Σημείο 1.5.1

Να τροποποιηθεί ως εξής:

«Ελπίζει ότι οι εργασίες της πλατφόρμας —σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες και πρακτικές— θα συμβάλουν, μέσω της αξιολόγησης των εμπειριών στα διάφορα κράτη μέλη, στην επίτευξη, μέσω του ορισμού της ψευδούς αυτοαπασχόλησης, μιας αποτελεσματικής στρατηγικής για την καταπολέμηση του φαινομένου ενδάρριυνας της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών μέσω πρωτοβουλιών για τη βελτίωση της γνώσης, την ανάπτυξη των ανταλλαγών πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών, τη προώθηση καινοτόμων προσεγγίσεων και την αξιολόγηση των εμπειριών.»

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας:

Υπέρ: 113

Κατά: 149

Αποχές: 10

Σημείο 1.6

Να τροποποιηθεί ως εξής:

«Αν και συμφωνεί πλήρως με τα καθήκοντα και τις λειτουργίες της πλατφόρμας, πιστεύει ότι η εντολή θα μπορούσε να διευρυνθεί και να συμπεριλάβει τη δυνατότητα διατύπωσης συστάσεων σχετικά με τους κανονισμούς, τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε επίπεδο των επιμέρους κρατών μελών, ούτως ώστε να εξασφαλισθεί η εφαρμογή μιας αποτελεσματικότερης στρατηγικής (προτεινόμενα, για παράδειγμα, την ενίσχυση των δραστηριοτήτων διασυνοριακής συνεργασίας στις επιθεωρήσεις ελέγχου και στις δράσεις αντιμετώπισης) συμφωνεί πλήρως με τα καθήκοντα και τις λειτουργίες της πλατφόρμας, αφού είναι απλώς ενδεικτικά.»

⁽¹⁾ ΕΕ C 161, 6.6.2013, σ. 14-19.

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας:

Υπέρ: 114

Κατά: 150

Αποχές: 9

Σημείο 2.1

Να τροποποιηθεί ως εξής:

«Σε επίπεδο ΕΕ, με τον όρο “αδήλωτη εργασία” νοούνται “όλες οι αμειβόμενες δραστηριότητες που είναι νόμιμες ως προς τη φύση τους, αλλά δεν δηλώνονται στις δημόσιες αρχές, λαμβανομένων υπόψη των διαφορετικών κανονιστικών ρυθμίσεων που εφαρμόζονται στα διάφορα κράτη μέλη”⁽¹⁾. Στην περίπτωση αυτή εμπίπτει και η ψευδώς δηλωμένη εργασία ή ψευδής αυτοαπασχόληση, δηλαδή όταν ο εργαζόμενος δηλώνεται επίσημα ως αυτοαπασχολούμενος βάσει σύμβασης παροχής υπηρεσιών, αλλά η εργασία που εκτελεί πληροί όλα τα κριτήρια που θεσπίζονται από την εθνική νομοθεσία και πρακτική για να χαρακτηριστεί μισθωτή δραστηριότητα⁽²⁾.»

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας:

Υπέρ: 104

Κατά: 142

Αποχές: 6

Σημείο 2.2

Να τροποποιηθεί ως εξής:

«Η αδήλωτη εργασία και η ψευδώς δηλωμένη αυτοαπασχόληση είναι διαφορετικές πτυχές ενός φαινομένου που έχει αρνητικό αντίκτυπο στα δικαιώματα και τα συμφέροντα των εργαζομένων, στην κανονική λειτουργία του ανταγωνισμού στην ελεύθερη αγορά και στην ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το καθεστώς των ψευδώς δηλωμένων αυτοαπασχολούμενων καθορίζεται από το εθνικό νομικό πλαίσιο, από τον ορισμό και τη νομική διάκριση μεταξύ μισθωτού εργαζομένου και αυτοαπασχολούμενου, και η υιοθέτηση των αναγκαίων μέτρων για την τήρηση του κατάλληλου καθεστώτος όσον αφορά τη φορολογία και την καταβολή εισφορών εμπίπτει στη δικαιοδοσία κάθε κράτους μέλους. Η ψευδής αυτοαπασχόληση δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο χωρίς να γίνει αναφορά στην ποικιλία των εθνικών ορισμών και στο καθεστώς των αυτοαπασχολούμενων. Η συμπερίληψη καταπολέμησης της ψευδούς αυτοαπασχόλησης, στις μορφές της αδήλωτης εργασίας που πρέπει να καταπολεμηθούν με την πλατφόρμα, είναι απολύτως αναγκαία συνεπώς, δεδομένου ότι πρόκειται για είδη παρατυπιών που αυξάνονται σε σχέση με την τριτογενιοποίηση της αδήλωτης εργασίας, που καθορίζουν για τους εργαζόμενους τους όρους στέρξης δικαιωμάτων και εγγυήσεων, παρόμοιους με εκείνους που χαρακτηρίζουν την αδήλωτη εργασία⁶.»

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας:

Υπέρ: 112

Κατά: 142

Αποχές: 10

Σημείο 2.2.1

Να τροποποιηθεί ως εξής:

«Όπως έχει ήδη επισημάνει η ΕΟΚΕ⁴, επί του παρόντος δεν υπάρχει ενιαίος ορισμός της κατηγορίας της αυτοαπασχόλησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο και, ως εκ τούτου, κάθε αρμόδια αρχή αναφέρεται στο εθνικό κανονιστικό πλαίσιο με αποτέλεσμα να καθίσταται δύσκολη η εφαρμογή μιας στρατηγικής για την καταπολέμηση του φαινομένου της ψευδούς αυτοαπασχόλησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο ιδίως στο πλαίσιο της διασυνοριακής εργασίας. Η ΕΟΚΕ έχει τονίσει ότι⁽³⁾: “Η αυτοαπασχόληση διαφέρει από το ένα κράτος μέλος στο άλλο” και ότι “Αποκλίνοντες ορισμοί εμφανίζονται όχι μόνο μεταξύ των κρατών μελών, αλλά ακόμη και στο ίδιο το δίκαιο της ΕΕ”.»

⁽¹⁾ COM(2007) 628.

⁽²⁾ COM(2014) 221 final.

⁽³⁾ EE C 161, 6.6.2013, σ. 14-19.

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας:

Υπέρ: 115

Κατά: 151

Αποχές: 5

Σημείο 2.2.2

Να τροποποιηθεί ως εξής:

«Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΟΚΕ έχει ήδη αποφανθεί υπέρ της δυνατότητας αξιολόγησης των διαφόρων εμπειριών στα διάφορα κράτη μέλη, προκειμένου να εξαχθούν συμπεράσματα και να διατυπωθούν συστάσεις για μια αποτελεσματική στρατηγική για την καταπολέμηση της ψευδούς αυτοαπασχόλησης ή της ψευδώς δηλωμένης εργασίας. Στη γνωμοδότηση “Κατάχρηση του καθεστώτος των αυτοαπασχολούμενων”, η ΕΟΚΕ τόνιζε την ανάγκη ύπαρξης αξιόπιστων νομοθετικών ρυθμίσεων, με τον ορισμό των ψευδώς αυτοαπασχολούμενων με στόχο την προστασία των αυτοαπασχολούμενων και των πολύ μικρών επιχειρήσεων από τους κινδύνους του αθέμιτου ανταγωνισμού στις αγορές ότι “χρειάζονται περισσότερο αξιόπιστα στοιχεία για την αξιολόγηση του πληθυσμού των εργαζομένων που πλήττονται και των πιο κρίσιμων συνόρων. Γι’ αυτό χρειάζεται περισσότερο επαγγελματική έρευνα”. Συνιστούσε δε “να αποτελέσει η διευθέτηση των συγκεκριμένων προβλημάτων των αυτοαπασχολούμενων αντικείμενο εξέτασης στο πλαίσιο του κοινωνικού διαλόγου –τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο– και να παρασχεθεί στις οργανώσεις εκπροσώπησης των συμφερόντων τους δυνατότητα συμμετοχής στον κοινωνικό διάλογο”.

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας:

Υπέρ: 113

Κατά: 156

Αποχές: 9

Σημείο 3.3

Να τροποποιηθεί ως εξής:

«Πρέπει να αξιολογηθεί θετικά το γεγονός ότι η Η πρόταση για την ευρωπαϊκή πλατφόρμα πρέπει να συμμορφώνεται και θα πρέπει να συνεχίσει να συμμορφώνεται πλήρως με το κοινοτικό κεκτημένο και τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας που ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.»

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας:

Υπέρ: 105

Κατά: 152

Αποχές: 13